

Módszertani megjegyzések a pénzügyi számlák adataihoz

A pénzügyi számlák a szektorok pénzügyi eszközeit és kötelezettségeit bemutató statisztikák. A pénzügyi eszközök és kötelezettségek tranzakcióból eredő változásainak egyenlege a nettó finanszírozási képesség, amely a pénzügyi számlák egyik legfontosabb mutatója. A szektorok pénzügyi számláin megjelenő nettó finanszírozási képesség elméletileg megegyezik a Központi Statisztikai Hivatal által összeállított nem-pénzügyi számlák hasonló tartalmú záró egyenlegével, a felülről számolt nettó hitelnyújtással. A két mutató közötti gyakorlati eltérés a statisztikai hiba, amelynek oka többek között a különböző adatforrások használata, a jelentett adatok és a becslések pontatlansága.

A 2012 előtt megjelenő publikációkban az államháztartás pénzügyi számláiban a központi bankkal szembeni tulajdonosi követelés tranzakciói között elszámoltuk a központi banknál keletkező újrabefektetett jövedelmet. A 2012-től megjelenő pénzügyi számlákban a központi bankkal szembeni újrabefektetett jövedelem elszámolása visszamenőlegesen is megszűnt annak érdekében, hogy a pénzügyi számlák összeállítási módszere ne térjen el a KSH által összeállított nem pénzügyi számlák módszerétől.

A pénzügyi számlák összeállítása során néhány szektor bizonyos instrumentumai esetében becsléssel állapítjuk meg az időszak végi állományokat és az állományváltozás komponenseit. Vannak folyamatosan alkalmazott becslések és vannak kifejezetten az előzetes adatközlésnél alkalmazott becslések a később rendelkezésre álló adatokra.

Az előzetes pénzügyi számlák adatainak összeállítása során az alábbi területeken készülnek becslések az adatforrások későbbi rendelkezésre állása miatt:

Az államháztartás esetében a következő tételeknél alkalmazunk becsléseket:

- Társadalombiztosítási alapok kereskedelmi hitelei (egyéb követelések és tartozások része)
- Központi kormányzat tulajdonosi részesedés tranzakciói

A háztartások esetében a következő tételeknél alkalmazunk becsléseket:

- Biztosítástechnikai tartalék követelés
- Munkabér követelés (egyéb követelések része)

Ezek a becsült tételek a teljes körű pénzügyi számlák közzétételkor adatforrásokkal alátámasztott tényadatokkal kerülnek lecserélésre.

Az előzetes pénzügyi számlák összeállításánál használt előzetes adatforrásokat végleges adatforrások váltják fel a teljes körű adatközlésekben az alábbi tételeknél:

- Áfa visszatérítés eredményszemléletű korrekciója (az államháztartás egyéb tartozásainak része)
Folyamatosan (az előzetes és a teljes körű számlákban egyaránt) becsléseket tartalmaznak az alábbi tételek:

- Forint készpénz felosztása háztartások és nem pénzügyi vállalatok között
- Háztartások által birtokolt valuta készpénz mennyiség
- Háztartások nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott és azoktól felvett hitelei
- Nem tőzsdei részvények és üzletrészek állományi és forgalmi adatai
- Társasági adóból, helyi adóból származó állami követelések évközi adatai (egyéb követelések része)
- EU transzferek eredményszemléletű korrekciója (a háztartások, vállalatok és az államháztartás egyéb követeléseinek része)

Nincs teljes körű megfigyelés és nem készül teljes körű becslés jelenleg az alábbi instrumentumokra:

- Háztartások külföldi bankszámlái, külföldön elhelyezett bankbetétei
- Háztartások külföldi értékpapír befektetései

Az államháztartás és a háztartások negyedéves pénzügyi számláinak előzetes adatai a tárgyidőszak után 1,5 hónappal jelennek meg. A teljes körű, minden szektort felölelő negyedéves pénzügyi

számlák a tárgyidőszak után 3 hónappal jelennek meg, ennek keretében az államháztartás és a háztartások adatai is frissülnek. Így a teljes körű pénzügyi számlák megjelenése után a következő előzetes adatok megjelenéséig az államháztartás és a háztartások esetében is a teljes körű pénzügyi számlák adatainak használatát javasoljuk.
Utoljára frissítve: 2012. február 17.

MNB Statisztika
Pénzügyi számlák osztály